

SekretariatetHandläggare
Johanna OrreDatum
2020-01-01Diarienummer
RS/192918**Arvoden och ersättningar till förtroendevalda 2020****Inledning**

Samtliga arvoden i regionen utgår från det aktuella riksdagsarvodet och anges i procent. Riksdagsarvodet från 1 november 2019 ligger på 68 400 kronor/månad. Riksdagsarvodet är även det maxbelopp som man som förtroendevald inom regionen kan erhålla per månad för sina uppdrag, regionstyrelsens ordförande undantagen.

Inom regionen kan man som förtroendevald uppbära ett så kallat årsarvode för ett specifikt uppdrag, eller erhålla sammanträdesarvode vid enskilda sammanträden. En förtroendevald kan även få reseersättning samt ersättning vid förlorad arbetsinkomst i samband med ett sammanträde.

I den samlade budgeten för regionens förtroendemannaorganisation ingår, förutom arvoden och övriga ersättningar till de förtroendevalda, även så kallad partiresurs, partistöd och stöd till politiska ungdomsorganisationer.

1. Årsarvode

Årsarvode innebär att man som förtroendevald erhåller ett månatligt arvode på en viss procent för ett specifikt uppdrag, till exempel ordförande eller vice ordförande i styrelse, nämnd, utskott eller beredning. Årsarvode på 40 procent eller mer inkluderar sammanträdesarvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst, dock inte reseersättning. För de med årsarvode understigande 40 procent utgår ersättning för förlorad arbetsinkomst samt reseersättning.

Som förtroendevald kan man uppbära årsarvode för ett specifikt uppdrag, och utöver det arvoderas för enskilda sammanträden, med den begränsningen att den totala ersättningen under ett år inte får överstiga maxbeloppet. För den som har årsarvode på 100 procent (heltidsarvoderad) kan således ingen annan ersättning utgå.

I övrigt ingår nedanstående i årsarvodet:

- Deltagande i sammanträde med det förtroendemannaorgan dit årsarvodet är kopplat och gruppmöten inför sammanträde

- Deltagande i planeringsmöte inför sammanträde
- Protokolljustering
- Rapportörskap inom uppdraget för styrelse/nämnd/beredning
- Deltagande i arbetsgrupper inom uppdraget för styrelse/nämnd/beredning
- Studiebesök som sker inom uppdraget för respektive förtroendemannaorgan

Ordförande och vice ordförande har, efter skriftlig begäran, rätt att avstå från årsarvode och i stället uppbära sammanträdesarvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst. Sådan begäran skall avse en period om minst ett år. För årsarvoden inom Region Värmland se tabellen sidan 9.

1.1 Regionråd

Det finns under mandatperioden 2019–2022 tolv regionråd, vilka arvoderas med 50 procent av jämförelsetalet per månad och uppdrag. Det utgår för deras del inget sammanträdesarvode för sammanträde med fullmäktige, dock kan de söka reseersättning.

2. Sammanträdesarvode

Sammanträdesarvode utgår för år 2020 med 882 konor, motsvarande 1,29 procent av gällande riksdagsarvode. För sammanträden som varar upp till 4 timmar utgår 0,75 procent sammanträdesarvode, och för sammanträden som varar mer än 4 timmar utgår ett helt sammanträdesarvode. Vid sammanträde med landstingsfullmäktige utgår 1,5 sammanträdesarvoden.

Sammanträdesarvode utgår till ledamöter och ersättare vid protokollförda sammanträden i Region Värmlands förtroendemannaorganisation samt vid andra förrättningar där det finns beslut på att arvode ska utgå. Detta förutsatt att den förtroendevalda inte uppbär årsarvode kopplat till det specifika sammanträdet. Vid två eller flera sammanträden samma dag utgår sammanlagt högst 1,5 sammanträdesarvode.

I samband med utbildning utgår normalt enbart ersättning för förlorad arbetsinkomst samt reseersättning, om inget annat har bestämts.

Förtroendevalda erhåller sammanträdesarvode och eventuell ersättning för förlorad arbetsinkomst upp till maxbeloppet (motsvarande 100 procent av riksdagsarvodet) för deltagande i protokollförda sammanträden, andra aktiviteter som hör samman med uppdraget i

nämnden/utskottet/beredningen samt för andra förrättningar. Normalt sammanblandas inte arvode och ersättning för förlorad inkomst, men i detta fall bör ersättning för förlorad inkomst tas med, eftersom heltidsarvoderad, per definition, inte kan få ersättning för förlorad arbetsinkomst. I annat fall skulle en deltidsarvoderad person kunna få mer total ersättning än en heltidsarvoderad.

Avstämning mot maxbeloppet görs månadsvis.

Begäran om sammanträdesarvode, reseersättning, traktamente och rese-tillägg samt ersättning för kostnader för barntillsyn, skall göras i anslutning till sammanträdet/förrättningen, dock senast inom ett år och på blanketten för ”Sammanträdesarvode”.

Ersättningsberättigade sammanträden och förrättningar:

- Sammanträde med regionfullmäktige, beredning, regionstyrelse och övriga nämnder, utskott, liksom revisorernas sammanträden
- Sammanträden med utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper
- Protokollsjustering, då särskild tid och plats bestämts för detta
- Planeringsmöten inför sammanträden
- För gruppmöten inför fullmäktige samt arvodering av ersättare i samband med fullmäktige se nedan.

2.1 Gruppmöten inför regionfullmäktige

För gruppmöten inför regionfullmäktige utgår sammanträdesarvode för sju stycken heldagar. Till dessa gruppmöten får partierna arvoda samtliga ordinarie ledamöter från fullmäktiges konto, samt en ersättare för varje påbörjat tretal ledamöter i fullmäktige. Närvarande ersättare utöver detta arvodas ur partiresursen, efter beslut i respektive partigrupp.

2.2 Arvodering av ersättare i samband med regionfullmäktige

Vid sammanträde med regionfullmäktige får samtliga ordinarie ledamöter arvode från fullmäktiges konto, samt en ersättare för varje påbörjat total ledamöter. Närvarande ersättare utöver detta arvodas ur respektive partiresurs, efter beslut i partigruppen. Om ledamot endast tjänstgör del av en dag och ersättare kallas in resterande tid, ska arvodet delas upp i förhållande till detta.

2.3 Regionens revisorer

Regionen har under mandatperioden 2018–2022 sju förtroendevalda revisorer. Till revisionens ordförande och vice ordförande utgår ett årsarvode på 30 procent av riksdagsarvodet.

Till övriga revisorer utgår ett årsarvode på 5 procent av riksdagsarvodet, samt sammanträdesarvode.

3. Ersättningar utöver sammanträdesarvode

Som förtroendevald kan du utöver årsarvode eller sammanträdesarvode vara berättigad till ersättning för förlorad arbetsinkomst, förlorad semesterförmån och förmåner, pensionsförlust eller för kostnader för barntillsyn.

3.1 Ersättning för förlorad arbetsinkomst

De ledamöter och ersättare i regionens förtroendemannaorganisation som deltagit i sammanträden som berättigar sammanträdesarvode, eller som på regionens uppdrag deltagit i annan särskild förrättning, har rätt till kompensation för deras lönebortfall, så kallad ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst ska styrkas med aktuellt intyg från arbetsgivare varje år.

Ersättning betalas ut för det lönebortfall som den förtroendevalde kan styrka med intyg från arbetsgivaren. Intyg från arbetsgivaren ska visa på hur mycket de förtroendevalda får i avdrag på lönen, ej inkomsten.

Ersättningen betalas ut endast för det faktiska lönebortfallet och högst för en årslön motsvarande 12 gånger riksdagsarvodet, för 2020 innebär detta högst 3 312 kr per dag, eller 414 kr per timme. Såväl sammanträdestid som restid får ligga till grund för ersättningen.

Även egen företagare kan få ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Ersättningens storlek prövas från fall till fall, men kopplas normalt till den sjukpenninggrundande inkomsten.

Ersättning utbetalas inte i samband med uppdrag för vilka fast årsarvode utgår med undantag för regionens revisorer.

3.2 Ersättning för förlorade semesterförmåner

Ersättning för förlorade semesterförmåner utgår till förtroendevald som på grund av uppdrag åt regionen går miste om betalda semesterdagar, semesterersättning eller annan form av semesterförmån. Ansök om sådan ersättning skall göras årsvis vid semesterårets brytpunkt. Den förtroendevalde ska styrka den förlorade semesterförmån med intyg från arbetsgivaren, dock senast sex månader retroaktivt. Ett intyg från arbetsgivaren skall bifogas med uppgift om hur stort avdrag som gjorts på semesterrätt/ersättning, samt vilken ledighet som ligger till grund för avdraget.

Samtliga förtroendevalda med årsarvode har rätt till ledighet motsvarande semester med bibehållet arvode.

3.3 Ersättning för pensionsförlust

Ersättning utgår inte till förtroendevald som uppbär hel ålderspension eller annan heltidspension.

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad pensionsförmån. Ersättningen betalas ut fortlöpande och de förtroendevalda disponerar över ersättningen inför framtida pension.

Begäran om ersättning för förlorad pensionsförmån utöver den ersättning som utgår skall lämnas i anslutning till pensionsavgången, dock senast två år därefter.

Från och med 2005 avsätts pensionsavgift för samtliga förtroendevalda inom landstinget enligt KAP-KL på den ersättning för förlorade arbetsinkomster som utbetalas från regionen.

Förtroendevald med deltidssysselsättning under 40 procent omfattas inte av pensionsbestämmelserna PRF-KL.

Konstaterad pensionsförlust i den ordinarie anställningen på grund av förtroendeuppdrag hos regionen fram t.o.m. år 2004 kan kompenseras efter ansökan till och särskild prövning av regionstyrelsen vid pensionstillfället.

Efter beslut i fullmäktige 2014 är regionstyrelsen utsedd till pensionsmyndighet för tolkning och tillämpning av pensions- och omställningsbestämmelserna OPF-KL. De bestämmelserna tillämpas på

förtroendevalda som tillträder efter valet 2014 och sedan tidigare inte omfattas av pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

3.4. Ersättning för kostnader för barntillsyn

Ersättning för styrkta barntillsynskostnader utgår till den förtroendevalde då ordinarie barnomsorg inte kan utnyttjas eller saknas. Ersättning utgår för tillsyn av barn under 12 år med högst den ersättning som motsvarar timlön enligt avtal för kommunal dagbarnvårdare.

Ersättning för styrkta barntillsynskostnader utgår då ordinarie barnomsorg inte kan utnyttjas, efter att intyg och eventuella kvitton redovisats.

3.5 Reseersättning och traktamente

Regionråd, ordförande, vice ordförande samt andre vice ordförande med årsarvoden får begära ersättning för resor mellan bostaden och tjänstestället om avståndet däremellan är minst 10 kilometer enkel väg, enligt följande:

- Ersättning för resor med buss eller tåg utgår genom att kostnad för läns- eller annat månadskort täcks av regionen. Ersättningen utbetalas månadsvis i efterskott efter inlämnande av reseräkning inklusive kvitton som visar på utlägg.
- 1. Ersättning för resor med bil utgår mellan bostaden och tjänstestället för de resor som uppdraget medför och utbetalas månadsvis i efterskott efter inlämnande av reseräkning. Ersättningen utgår efter riksskatteverkets anvisningar om avdrag för resor mellan bostad och arbetsplats med egen bil (18,50 kr/mil för 2018).
- 2. Traktamente utgår om avståndet mellan bostaden/arbetsplatsen och förrättningsstället är minst 50 kilometer och pågår under minst två dagar. Vid övriga resor i anslutning till förtroendeuppdrag utgår reseersättning enligt BIA och TRAKT 04
- Traktamente utgår inte vid fullgörande av uppdrag på tjänstestället.
- Avståndet mellan bostaden/ arbetsplatsen och förrättningsstället måste vara minst 10 kilometer enkel resa.

Till övriga förtroendevalda i regionens förtroendemannaorganisation utgår reseersättning och traktamente enligt BIA och TRAKT 04 med begräns-

ningen att avståndet mellan bostaden/arbetsplatsen och förrättningsstället måste vara minst 10 kilometer.

4. Sjukfrånvaro, olycksfall, arbetsskada samt föräldraledighet

Förtroendevalda med sjukersättning omfattas av rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Ersättningen motsvarar den reduktion av sjukersättningen som är föranledd av arvodesutbetalningar från regionen. Förlorad inkomst ska styrkas genom intyg om förlust av ersättning från A-kassa eller föräldrapenning från Försäkringskassan.

För förtroendevalda som har fast årsarvode motsvarande 40 procent eller mer av jämförelsetalet tillämpas vid sjukdom, olycksfall eller arbetsskada samt föräldraledighet reglerna i Allmänna bestämmelser, d.v.s. samma regelverk som gäller för anställd personal.

För förtroendevalda med fast årsarvode understigande 40 procent, gäller att reducering av arvodet sker vid sammanhängande frånvaro överstigande 30 dagar, reducering av arvodet görs motsvarande de frånvarande dagarna som överstiger 30 dagar. Reglerna om olycksfall eller arbetsskada i Allmänna bestämmelser gäller i samband med fullgörande av uppdraget. Om den förtroendevalde trots sjukdom kan fullgöra sitt uppdrag gäller skyldighet att underrätta Försäkringskassan.

Den förtroendevalde ska anmäla frånvaro eller händelse som refererats ovan till landstingsstabens sekretariat. Även annat hinder att fullgöra uppdraget skall anmälas.

Vid längre frånvaro på grund av sjukdom eller annan orsak får tillfällig ersättare utses av landstingsstyrelsen.

5. Arvode till förtroendevald i Region Värmland som samtidigt är anställd inom regionen

Anställd skall i samband med förtroendeuppdrag ta tjänstledigt med fullt löneavdrag. Löneavdraget kompenseras genom att ersättning för förlorad arbetsförtjänst utbetalas. Sammanträdesarvode utgår som till övriga förtroendevalda. Om uppdraget är i tjänsten utgår inget arvode och det fullgörs utan löneavdrag.

6. Arvoden till regionrepresentanter i organ utanför Region Värmlands egen förtroendemannaorganisation

I statliga organ anges i författning (SFS 1982:814) hur ersättning skall utgå. I övriga fall är huvudprincipen att det är den huvudman, hos vilken den som regionen valt tjänstgör, som svarar för arvodet. Om detta av något skäl inte är möjligt svarar regionen för arvode och eventuell ersättning för förlorad arbetsförtjänst för att den förtroendevalde inte skall bli ekonomiskt lidande på grund av sitt uppdrag.

7. Arvoden till externa företrädare i samverkansorgan etc.

I de fall regionen kallar till samråd med externa representanter i samverkansorgan skall regionen svara för arvode och ersättning för förlorad arbetsinkomst enligt regionens regler för sina förtroendevalda även till företrädare för ideella organisationer med vilka regionen har ett föreskrivet eller självpåtaget samråd/motsvarande.

Tabellen nedan visar hur stor del av riksdagsarvodet i procent som respektive uppdrag berättigar i årsarvode.

* Sammanträdesarvode utgår utöver årsarvode.

Organ	Ordförande	Vice ordförande	Andre vice ordförande
Regionfullmäktige	40	20	20
Regionstyrelsen	60	50	50
Hälso- och sjukvårdsnämnd tillika tandvårdsnämnd	50	50	50
Regionalutvecklingsnämnd	50	50	sammanträdesarvode
Kultur- och bildningsnämnd	50	25	sammanträdesarvode
Kollektivtrafiknämnd	50	25	sammanträdesarvode
Kost- och servicenämnd (gemensam nämnd)	5	arvoderas av kommunerna	
Hjälpmedelsnämnd (gemensam nämnd)	5	arvoderas av kommunerna	
Patientnämnden	20	10	sammanträdesarvode
Landstingets revisorer	30	30	
Övriga revisorer *	5		
Regionråd	50		

8. Partiresurs

Sedan 1995 har partierna i regionfullmäktige haft tillgång till en särskild partiresurs. Storleken på denna har varierat över tid liksom fördelningen på partierna.

Syftet med partiresursen är att ge partierna möjlighet att ersätta partiföreträdare i olika sammanhang, t.ex. vid deltagande i konferenser, kurser etc., när regionen inte står för kostnaderna. Partiresursen ska till skillnad från partistödet, vilket går till partiernas distriktsorganisationer, betraktats som en resurs enbart för respektive partigrupp i regionen, eller för insatser eller tjänster som gjorts för partigruppen i regionen.

Av den totala partiresursen fördelas 80 procent på samtliga partier med ett belopp per mandat. Resterade 20 procent fördelas så att de partier som är i opposition tilldelas 50 procent mer per mandat i fullmäktige än styrande partier.

Den totala partiresursen utgörs av 45 st. jämförelsetal.

För utbetalning av partiresurs krävs originalkvitto som godkänns av gruppledaren för respektive parti. För att godkänna utbetalningar utan kvitton krävs ett förankrat beslut i partigruppen. Protokollsutdrag bifogas särskild rekvisition där ändamålet tydliggörs, och sedan godkänns av gruppledaren.

Fakturan ska vara ställd till Region Värmland för att utbetalning ska kunna ske.

9. Partistöd

Partistöd utgår till partier som är representerade i landstingsfullmäktige och finns reglerat i kommunallagen (1991:900 KL). Syftet med lokalt partistöd är att stärka partierna i den kommunala demokratin. Varje kommun och landsting bestämmer om partistöd ska utbetalas och hur stort det ska vara. Lokalt partistöd får bara bestå av ett grundstöd och/eller ett mandatbundet stöd. Utbetalning får bara ske till politiskt parti som är juridisk person.

Enligt 2 kap. 9 § andra stycket KL, får partistöd ges till politiskt parti som är representerat i fullmäktige. Med de nya reglerna blir det möjligt att proportionellt begränsa partistödet för parti som inte kan bemanna en eller flera

av sina platser i fullmäktige, s.k. ”tomma stolar”. Med ”tom stol” menas att ledamot inte kan fastställas för mandatet enligt 14 kap. vallagen (2005:837).

Fullmäktige ska fatta beslut om att partier som får partistöd ska redovisa att stödet använts för avsett ändamål, dvs. att stärka partierna i den kommunala demokratin. Redovisning ska ske per kalenderår (1 jan-31 dec) och lämnas in till regionen senast sex månader efter räkenskapsårets utgång (30 juni). En av partierna utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskningsrapporten ska bifogas redovisningen.

Regionfullmäktige ska fatta årliga beslut om utbetalning av partistöd. Fullmäktige får i lokala regler för partistöd besluta att partistöd inte ska utbetalas till parti som inte lämnat in redovisning respektive granskningsrapport i tid.

Av det totala beloppet fördelas 15 % som grundstöd lika till samtliga partier i fullmäktige. Resterande 85 % utgör mandatrelaterat stöd, vilket fördelas på partierna i förhållande till antalet platser i fullmäktige.

Det totala partistödet utgörs av 133 st. jämförelsetal.

Partistödet utbetalas till respektive partis distriktsorganisation efter rekvisition vid mandatperiodens början eller vid förändringar.

10. Stöd till politiska ungdomsorganisationer

Regionen betalar ut bidrag till politiska ungdomsorganisationer vars ”moderpartier” är representerade i landstingsfullmäktige. 20 % av anslaget fördelas lika på organisationerna i ett grundbelopp. Resterande 80 % fördelas på organisationerna i förhållande till moderpartiernas mandatfördelning i landstingsfullmäktige.

Det totala stödet till politiska ungdomsorganisationer utgörs av 20 st. jämförelsetal.

Villkor för utbetalning av bidrag:

- organisationen är en distriktsorganisation och kan styrka sin existens genom att visa upp årsredovisning och verksamhetsberättelse (årsmötesprotokoll, revisionsberättelse och ekonomisk redovisning) för föregående verksamhetsår

- verksamhetsplan för innevarande år ska finnas
- om organisationen inte sökt bidrag hos regionen tidigare, ska även stadgar bifogas

Bidraget betalas ut i ett engångsbelopp efter det att ansökan med tillhörande handlingar kommit in och godkänts. Ansökan finns tillgänglig på Region Värmlands hemsida och ansökningshandlingar ska ha inkommit till regionen senast den 31 maj varje år.